

Programma slavernijverleden – Nieuwsbrief 2

31 maart 2023

VOORWOORD

Op 19 december 2022 heeft de minister-president excuses aangeboden voor het handelen van de Nederlandse staat in het verleden. Deze excuses waren gericht aan alle tot slaaf gemaakten wereldwijd die hebben geleden onder dat handelen, hun kinderen, kleinkinderen en alle nazaten tot in het heden. De minister-president gaf aan dat de excuses geen einde zijn, maar het begin van verdere acties. Samen met de maatschappij en andere betrokkenen zal er verder gewerkt worden aan het vormgeven van verdere stappen.

De dialooggroep Slavernijverleden, die in de voorbereiding naar de excuses over het onderwerp heeft gesproken, richtte zich op de trans-Atlantische slavenhandel en het fonds met 200 miljoen euro heeft dan ook deze focus. De dialooggroep heeft wel aangegeven dat er meer onderzoek nodig is, ook naar de slavernij in Oost-Indië. Momenteel wordt hier [onderzoek](#) naar gedaan.

Met deze tweede nieuwsbrief willen we iedereen die betrokken is bij het invullen van de verdere stappen op de hoogte houden van dit proces. We zullen terugkijken naar relevante overleggen en werkbezoeken en vooruitblikken naar wat er de komende tijd op de agenda staat.

GEZAMENLIJK INVULLEN VAN DE RUIMTE NA DE KOMMA

Vanaf 1 januari 2023 is Minister Bruins Slot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) verantwoordelijk voor het uitvoeren van de plannen die zijn aangekondigd in de kabinetsreactie. Er is een programma-organisatie opgezet binnen dit ministerie, die nauw samenwerkt met andere betrokken ministeries, om de beloften uit de kabinetsbrief van 19 december 2022 en andere toezeggingen van kabinetsleden in de komende tijd te realiseren.

Er wordt gesproken met nazaten en andere betrokkenen om de invulling van de toezeggingen in samenspraak met hen te laten plaatsvinden. Dit gebeurt langs drie verschillende sporen. Naast de gesprekken die er in Nederland worden gevoerd, hebben het Caribisch deel van het Koninkrijk en Suriname een eigen proces met vertegenwoordiging uit (grassroots) belangenorganisaties en actieve burgers naast de overheid. Dit is gedaan om de bijzondere en onafhankelijke positie van Suriname en de Eilanden te respecteren en hun wensen en doelen te waarborgen.

Gesprekken in Nederland

Het gesprek met maatschappelijke organisaties is belangrijk. We streven daarbij naar een breed gesprek met diverse betrokken groepen in de samenleving. Zo sprak minister Hanke Bruins Slot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties woensdag 29 maart 2023 met verschillende personen vanuit de diaspora hoe de dialoog in Nederland zou kunnen worden vormgegeven. Dit was een eerste gesprek met als doel de dialoog uit te breiden. Er zullen meer gesprekken volgen.

Gesprekken in het Caribisch deel van het Koninkrijk

In februari 2023 heeft het Directoraat-Generaal Koninkrijksrelaties gesprekken gevoerd met organisaties en personen in het Caribische deel van het Koninkrijk via een online ronde. Het doel was om te praten over de voortgang van de acties die zijn gestart na de excuses. Na afloop van de gesprekken worden er eilandnotities gemaakt, waarin per eiland een plan van aanpak wordt beschreven. Dit plan wordt samen met betrokkenen opgesteld om tot een passende planning en uitwerking te komen.

In de vorige nieuwsbrief is aangekondigd dat er tussen eind maart en begin mei 2023 een bezoek wordt gebracht aan alle eilanden. De bezoeken beginnen op de Benedenwindse Eilanden. Op 28 en 29 maart 2023 wordt Aruba bezocht, op 30 maart Bonaire en op 31 maart en 1 april Curaçao. De uitkomsten van deze bezoeken zullen worden gebruikt om de eilandnotities verder vorm te geven. Op de eilanden zal ook de dialoog worden verbreed en er zal met meer betrokkenen en maatschappelijke organisaties worden gesproken. Als u ook wilt praten of input wilt leveren, kunt u het team van Directoraat-Generaal Koninkrijksrelaties bereiken via postbus.slavernijverledenKR@minbzk.nl.

Gesprekken in Suriname

Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft Frédérique de Man aangewezen als Speciaal Gezant. De Speciaal Gezant heeft als taak om de dialoog tussen Nederland en Suriname te begeleiden en te verbeteren. Vorige week is zij voor de eerste keer naar Suriname gereisd en heeft daar positieve gesprekken gehad met de regering en verschillende belangengroepen.

HERDENKINGSJAAR

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is verantwoordelijk voor de organisatie van activiteiten tijdens het Herdenkingsjaar Slavernijverleden, dat loopt van 1 juli 2023 tot 1 juli 2024. Ministers, staatssecretarissen en ambtenaren zullen deelnemen aan verschillende activiteiten in aanloop naar en tijdens het herdenkingsjaar. Wilt u uw herdenking, viering of ander evenement bekend maken zodat deze bijgewoond kan worden door kabinetsleden en ambtenaren? Stuur dan een e-mail naar pdr@minocw.nl met de datum, tijd, een korte beschrijving (of link) en contactgegevens. U kunt te allen tijde ideeën voorstellen.

WERKBEZOEK

Op 23 maart 2023 heeft minister Hanke Bruins Slot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een wandeling gemaakt door de stad Groningen samen met de conservator van het Groninger Museum, een aantal deskundigen, nazaten en betrokkenen. Tijdens deze wandeling stond het slavernijverleden centraal. Duidelijk is dat het slavernijverleden zijn sporen heeft achtergelaten in Groningen en de rest van ons land.

Tijdens de wandeling sprak de minister met het gezelschap over hoe het slavernijverleden doorwerkt in het heden. De nazaten en betrokkenen vertelden over hun maatschappelijke initiatieven die ervoor kunnen zorgen dat we meer begrijpen van de doorwerking van het slavernijverleden in het hier en nu. En wat ze er zelf van merken in het dagelijks leven.

Bruins Slot: *'Gesprekken als deze onderstrepen nog maar eens dat er veel werk te doen is. We moeten werken aan meer onderling begrip over onze geschiedenis, bijvoorbeeld in het onderwijs. Dat gaat niet vanzelf, en we moeten het samen doen. Zo geven we vorm aan de invulling achter de komma. Met dank aan de mensen die ik heb gesproken voor het delen van hun inzichten, ervaringen en ideeën.'*

INTERESSANTE ARTIKELEN

- [In Amerika is lesgeven over slavernij helemaal niet zo vanzelfsprekend \(nos.nl\)](#)
- [Lange Voorhout krijgt slavernijmonument: 'Plek heeft grote symbolische waarde' - Den Haag FM](#)
- <https://www.theguardian.com/news/series/cotton-capital>
- [Gaait 'hoofdstad van de Nederlandse slavenhandel' Vlissingen excuses aanbieden? 'Het is een heikel punt hier' - NRC](#)
- <https://www.nrc.nl/nieuws/2023/03/30/welke-boeken-over-ons-slavernijverleden-zijn-de-moeite-waard-a4159071>

TOT SLOT

We hebben de afgelopen tijd gesproken met verschillende organisaties en betrokkenen. Als we u nog niet hebben gesproken of als u een gesprekspartner kent die we zeker moeten betrekken, laat het ons dan vooral weten.

Zijn er onderwerpen die u graag in deze nieuwsbrief wilt lezen? Laat het ons dan ook weten.

U kunt ons benaderen via: PostbusProgrammaSlavernijverleden@minbzk.nl